

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Serviciul național nu se primăscă.
 Manuscrisurile nu se restituie.
 Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primăscă în Viena R. Moser, Haasenstein & Vogler (Otto Weiss), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukas, A. Oppelt, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dawbs; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețurile inserțiilor: o serie garmond pe o colină 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicație. Publicări mai dese după tarif și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 30 baiz.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fă-careți
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile poștale din țara și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I:
 I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 baiz. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 115.

Brașov, Vineri, 28 Mai (9 Iunie)

1893.

Unu pasu alu Năsăudenilor.

Brașov, 27 Mai v.

Înainte cu vre-o de ce zile am adus scirea, că comisiunea aleasă în adunarea reprezentanților grănițeri, ținută în Năsăud la 27 Decemvre 1892, a prezentat în 19 Mai a. c. guvernului ungurescu unu memorandă în cauza fondurilor și a școlilor grănițeresci năsăudene.

Acesta este primul pas, ce-l făcără grănițerii români pe temeiul hotărârii luate în amintita adunare, ce s'a ținută la inițiativa și sub președința vicarului din Năsăud, compusă fiind din 198 de reprezentanți ai grănițerilor.

Adunarea din cesiune a fost decisă adevă, a deschide lupta în contra stărilor miserabile și amenințătoare, create în fostul district al Năsăudului prin intrigile și violențele cele mai nerușinate ale administrațiunii unguresci, reclamându drepturile garantate foștilor grănițeri români din Regimentul II în așa numitul „Instrument fundațional,” sancționat de Majestatea Sa în Martie 1871.

Pentru ajungerea acestui scop, Români năsăudeni au creșut potrivit să facă mai întâiu o reprezentațiune la guvern, apoi la dietă și în fine, — decă nu va ajuta nici una, nici alta, — la Corună.

Nu mai este de lipsă, credem, să mai revenim aici asupra tristelor faze, prin cari a trecut cauza grănițerilor năsăudeni și a fondurilor lor, câștigate cu mari jertfe de sânge. Ajunge să constatăm din nou, că în fața intrigelor și a machinațiilor dușmane, cei ce au știut să lupte glorios pe câmpurile de bătaie, sub falnicul stegă „*Virtus romana rediviva*”, n'au fost în stare până acum să se unescă forțele și să

poarte o luptă energică, înțeleptă și solidară pentru apărarea drepturilor lor. Desbinați între sine și izolați de corpul națiunii, — cu care în marea acțiune de apărare în contra încălcărilor sistematice ale regimului ungurescu, trebuiau să fiă totdeauna de unu cuget și de-o simțire, — Românii năsăudeni au făcut durerosa experiență, de a se vedă paralizați de acele intrigă și machinațiuni.

Astăzi toate sunt puse în joc: existența fondurilor năsăudene, ca proprietate română, existența școlilor susținute din aceste fonduri, ca școle române, menite a răspândi numai cultura română, bunăstarea și dezvoltarea intelectuală națională a foștilor grănițeri.

În fața unei situațiuni atât de periculoase, create prin intrigile meschine ale faimosului fișpan Banffy și a uneltelor lui, era timpul suprem, ca Românii năsăudeni să se reculegă, să și strângă rânduile și să tacă toate sforțările posibile, ca să scape averile și școlile lor din ghiarele vrășmașe.

Ne-am bucurat și ne bucurăm de mișcarea, inițiată de fruntașii grănițerilor năsăudeni, pentru redobândirea drepturilor lor încălcate. Proverbulă dice: „mai bine târziu, ca nici-odată”. Toate se pot repara în această lume, numai una nu: când cineva își perde încrederea în puterile sale și când părăsesce înșuși dreptul său.

Mișcarea Năsăudenilor însă ne dovedesce, că viuă este într'înși conștiința dreptului lor, și de aceea ea are o însemnătate mare nu numai pentru acel ținut și pentru cauza lui, ci pentru cauza întregului popor român.

Ceea ce pretind grănițerii în reprezentațiunea lor cătră gu-

vern, este respectarea actelor fundacionale sancționate de monarh, prin cari se recunoșce dreptul exclusiv de proprietate al grănițerilor și descendenților lor asupra fondurilor, și dreptul de liberă administrare a averilor lor școlare; se recunoșce îndeosebi caracterul confesional românesc al tuturor școlilor susținute din fondul central.

Nu e nicidecum greu de prevedut rezultatul, ce-l va avé în împrejurările triste de aji acestu apel la simțul de dreptate al stăpânirii unguresci, și nici pașii ulteriori ce au decis ai mai face Năsăudenii, nu le deschid nici unu prospect. Dér odată porniți pe calea apărării drepturilor lor, Românii Năsăudeni se nu trecă cu vederea, că numai și numai dela țaria, energia și unirea lor atâră ca cu o și mai înainte să și-le pôtă redobândi.

CRONICA POLITICA.

— (27) Mai.

Raportul d-lui Falk, aprobat de comisiunea afacerilor străine a delegațiunii ungare, declără, că politica triple alianțe pôte sigur să se bazeze pe sprijinul Ungariei. Primirea entusiastă, făcută de poporul italian perechi imperiale germana și arhiducelui Rainer, probază, că tripla alianță nu e numai o alianță de suverani, ci și de popore. Delegațiunea ungară a fost totdeauna convinsă, că nici alianțele Austro-Ungariei, nici politica sa orientală desinteresată nu împiedecă relațiunile amicale cu Rusia. Raportul menționază cu expresiuni de sinceră simpatie venirea la tron a tînărului rege al Sârbiei, precum și restabilirea unei dinastii în Bulgaria și modificarea pacifică a Constituției. Delegațiunea are de mult unu interes simpatios de acestu principat. Raportul termină exprimându o alipire completă la politica urmată și o deplină încredere în d. de Kalnoky.

Țiarului apponyistă. Budapester Tagblatt i se scrie din Viena despre iminenta numire de cardinal a episcopului Schlauch, între altele, următoarele: E unu casă originală, că într'o țera unu simplu episcop e numit cardinal, pe când arhiepiscopii acestei țeri nu sunt. Ce e drept în Austria, episcopul principe din Craovia, Dunajewski, e cardinal, dér acesta, ca și episcopul principe din Breslau, ocupă o pozițiune excepțională. Deoa episcopul Schlauch va fi numit cardinal, va ocupa unu rang înaintea ambilor arhiepiscopi din Agria și Calocca, superiorii săi. Prin urmare ar fi imposibil, ca numirea sa să fi urmată în urma propunerii coronei, oaci după recentele întâmplări din camera magnaților acesta ar fi o manifestațiune directă de neîncredere a coronei față de ministerul Weckerle. Deoa așadără Papa pe Schlauch la „creat” cardinal, motu proprio, adevă fără intervențiunea coronei, pe când acum de creșdun a refusat, să creze unu arhiepiscop la dorința guvernului ungurescu, acesta ar fi o dovadă, că Papa e cu deșulă mai mult mulțamit, „contentissimo”. Așadără Papa a trebuit să privească atitudinea episcopului Schlauch, nu numai ca pe deplin lipsit de orice scrupul, dér și chiar vrednic de cea mai înaltă laudă, oaci de altmintelea acestuia i-ar fi fost imposibil să se împartășească de această distincțiune extraordinară. Trecerea ou vederea a arhiepiscopului din Agria, ca cel mai bătrân în rang, și distincțiunea lui Schlauch arată mai bine ce influință are cabinetul Weckerle în Roma și Viena. Până acum a cășut acesta cu toți candidații pentru demnitatea de cardinal și pentru ocuparea scaunului arhiepiscopesc din Agram. Dr. Weckerle a suferit acum cel mai rău eșec, ou o înfrângere și mai gravă în Roma, decât contele Szapary ou ocaziunea numirii principelui primat. Contele Szapary, dice corespondentul, nu putu folosi amicilor săi la curia romană, pe când Dr. Weckerle nu pôte împedea nici măcar triumful adversarilor săi.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

ESCURSIUNI

pe munții Țerei Bârsei și ai Făgărașului

de

Ioană Turcu.

I. Buceciulă cu vârful „LA OMU”, înălțime de 2508 metri. Munți stâncoși.

(5)

(Urmare).

În vâra anului 1886, totu în luna lui August, érași mă aflam cu familia în Zărnești. Și cu această ocaziune am încercat a compune o excursiune potrivită pentru de a face o excursiune „La Omă”. Deși érau acolo, ca de regulă, mulți óșpeți streini și mulți tineri studenți, din cari s'ar fi putut mulți asocia pentru o atare excursiune, totuși abia trei înși ne-am rezolvat serios a éși sus „La Omă”, și anume eu, profesorul din Brașov Lazară Nastasi și tînărul studentu tehnic al școlii de mașini din Viena, Ostaviană Popă din Tohanul vechiu, a-tăđi ingineru la căile ferate române, cu locuința în Galați. Ne am

decis, ca în 24 August să plecăm spre acestu scop la Brană, unde pôte vom mai afla vre-unu scđ.

Șoiam de altmintelea, că în 25 August vor éși pe vârful „La Omă” și mai mulți membri ai despărțemintului din Brașov al societății carpatine transilvane.

Conform înțelesului, în 24 August noi toți trei am și mers la Brană cu trăsura, unde ajunși pe la 8 óre dimineța, am dat în vorbă cu mai mulți de-acolo, dintre cari Ionă Stoiană, primarul Branului inferior și Ionă Rațiu, notarul Branului superior încă s'au alăturat la societatea noastră. Îndată ne-am provădit cu cele de lipsă, apoi pe la 10 óre înainte de améđi am plecat din Brană, totu ca în anul 1885, pe Șimonă, prin Guțan și pe la Strunga, unde ajunși, studentului tehnic Popă, carele era cel mai tînăr între noi, a început să-i curgă sânge din nas, ce însă nu a ținut mult.

De aici am scoborit la Schit în Ialomița. Aici am aflat o mare societate de domă și dómne din România,

cari diceau, că încă voesc să mergă „La Omă”; peste nópte însă vor rămâne aici. Deóce pisurile cele mai înalte ale munților, ou deosebire cam diminéța, pe la răsăritul sórelui, sunt mai neacoperite de nori și de neguri și astfel cam pe această vreme este și aerul mai curat și mai potrivit de a puté vedé mai bine și mai departe, așa noi încă căutam să ajungem „La Omă” câtu s'ar puté mai de diminéța.

După ce déră Schitul și mănăstirea le cunoșeam prea bine, n'am rămas aici peste nópte, ci pornind de aici am apucat pe drumul, deja desorist, din muntele Cocóra, apoi pe la stâna din Obirșie și înaintându totu de-a lungul Ialomiței, pe cöeta muntelui, am ajuns pe la 7 óre séra în partea cea mai estremă a regiunii șnepénului, unde lăsându-ne dela potecă în jos cătră Ialomița, în o poeniță, ce se află acolo în pădurea cea întinsă de șnepén, am căutat unu loc potrivit și ne-am decis să rămânem peste nópte aici.

Conducătorii noștri îndată au făcut

foacă cu lemne de șnepén, ce sunt de totu chisose și forte tari, — cu mult mai tari ca lemnele de brad (alb), séu de molitvă — și dau o căldură ou multă mai mare ca bradul comun.

Nu mult după ce am ajuns aici, mă pornesce și pre mine sângele pre nas, ce însă înocă nu a durat mult. N'am dat nici o atențiune acestui lucru, oaci soind eu, că încă la Strunga a pățit asemenea și tehnicul Popă, am putut constata prea ușor, că acesta este numai rezultatul influinței acestor regiuni.

Se înorase binișor, ba a început a stropi puțin și ploua; imi era tare témă, sé nu pășim ca la anul 1885, séu pôte și mai rău, fiindu acum în timp de nópte aici sub cerul liber. Încetul cu încetul însă se mai răriră norii și încep a se lumina, însă simțiam frigul tare, așa că despre diuă, când ne-am pomenit, deși aveam vestiminte destul de gróse, ba ne culcaserăm și în apropierea focului, dărdăiam cu toți de frig, de ne clănțăneau dinții în gură.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Iunie 1892.

Renta ung. de aur 4%	116.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	124.—
" " " " argint 4 1/2%	101.40
Oblig. " " " de ost. I. emis.	120.70
" " " " " II "	—
" " " " " III "	—
Bonuri rurale ungare	96.20
" " croato-slav.	—
Despăgubirea dijmei de vin	97.—
Imprum. ung. cu premii.	148.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	141.50
Renta de hârtie austr.	98.35
" " argint "	98.15
" " aur "	117.10
Losuri din 1860	147.75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	994.—
" " " ung. de credit.	407.25
" " " aust. de credit.	343.25

Argint	—
Galbeni imp.	5.84
Napoleondori	9.77 1/2
Mărci imp. germ.	60.10
London (lire sterlinge)	122.95
Rente de corone austr.	98.50
" " " " "	95.—

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Iunie

Banote rom. Cump.	9.70	Vënd.	9.75
Argint român.	9.68	"	9.72
Napoleon-d'ori	9.74	"	9.78
Galbeni	5.70	"	5.75
Ruble rusești	127. 1/2	"	—
Mărci germane	59.80	"	60.20
Lire turcoese	10.92	"	—
Serisuri fonc. Alb. 6%	101.—	"	—
" " " 5%	101.50	"	—

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
(fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleiților, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la **PARIS, 7, r. Saint-Lazare.**
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la **BUCUREȘTI, la Iile ZAMFIRESCU, droghist;**
la **JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.**

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiță este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă alu Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.—Prețulu unei cutiți originale sigilate l fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscută ca unu remediu poporalu cu deosebire prin trasu (frotatū) alină durerile de șoldină și reumatismu și a altor urmări de rēcělă. Prețulu unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe basa de natron Acid-salicilic?)

La întrebuițarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurăză cěstă apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dîntilor. Prețulu sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistulu A. Moll, c. și r. furnisoru alu curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează dîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cēră anumitu preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victoru Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

77,—18

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscri-sei administrațiunei. În casulū publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scăde-mentū, care crește cu câtū publicarea se fece mai de multe-orī.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“

à 5 cr. se potū cumpēra în librăria Nicolae Ciurecu, și în tutungeria I. Gross.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- 1. Dela Brașovū la Pesta**
Trenulū mixtū: 5 ore 10 min. dimineța.
Trenulū accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenulū de persône: 7 ore 43 min. sēra.
- 2. Dela Brașovū la București:**
Trenulū accel.: 5 ore 15 minute dimin.
Trenulū mixtū: 11 ore înainte de amēdī.
Trenulū accel.: 2 ore 19 min. după am.
- 3. Dela Brașovū la Zērnesci:**
Trenulū mixtū: 9 ore 5 min. dimineța.
Trenulū mixtū: 3 ore 16 min. după am.
Trenulū mixtū: 9 ore 25 min. sēra.

Dela Brașovū la Ch.-Oșorheiu.

Trenulū de persône: 5 ore 46 min. dimin.
Trenulū mixtū: 8 ore 50 minute a. m.
Trenulū mixtū: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Brașovū:

- 1. Dela Pesta la Brașovū:**
Trenulū de persône: 8 ore dimineța.
Trenulū accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenulū mixtū: 10 ore 25 minute sēra.
- 2. Dela București la Brașovū:**
Trenulū accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenulū mixtū: 7 ore 1 minute sēra.
Trenulū accel.: 10 ore 17 minute sēra.
- 3. Dela Zērnesci la Brașovū.**
Trenulū mixtū: 6 ore 10 min. dimineța.
Trenulū mixtū: 1 oră 14 min. după am.
Trenulū mixtū: 8 ore 10 min. sēra.
- 4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașovū.**
Trenulū de persône: 8 ore 18 min. dimin.
Trenulū mixtū: 1 ore 49 min. după am.
Trenulū mixtū: 6 ore 56 min. sēra.

FUNDATĂ ÎN 1888. **TIPOGRAFIA** FUNDATĂ ÎN 1888.

A. MUREȘIANU

BRAȘOVU, PIAȚA MARE No. 30.

Acestū stabilimentū este provădutū cu cele mai nouē mijlôce tehnice și asortatū cu totū felulū de caractere de litere din cele mai moderne, este pusū în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURŪ, ARGINTŪ ȘI COLORŪ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
PENTRU TÔTE SPECILE DE SERVICIURI.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, CUVERTE,
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescū în biuroulū tipografiei, Brașovū piața mare Nr. 30, etagiulū I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.